

PŘÍRUČKA PRO OCHRANU OBYVATEL V PŘÍPADĚ RADIAČNÍ HAVÁRIE JE TEMELÍN

ZÁSADY POUŽITÍ TÉTO PŘÍRUČKY

VÁŽENÍ OBČANÉ,

příručka je určena pro obyvatelstvo v Zóně havarijního plánování JE Temelín.

Seznamte se laskavě s obsahem této příručky, a nebude-li vám něco z příručky jasné, příp. nenajdete-li v ní odpovědi na všechny otázky, které vás v této souvislosti napadají, obraťte se na Informační centrum Jaderné elektrárny Temelín, které vám podá doplňující informace.

Příručku mějte na dostupném a zapamatovatelném místě tak, abyste ji mohli kdykoliv najít. Věnujte pozornost formulářům, které jsou na konci příručky, seznamte se s nimi a v případě potřeby je pečlivě vyplňte.

Při mimořádné události budete varováni spuštěním kolísavého tónu sirén po dobu 140 sekund, který může být třikrát opakován v tříminutových intervalech. Následně budou odvysílány na televizních stanicích ČT1, ČT24 a na rozhlasových stanicích (Český rozhlas 1 – Radiožurnál FM 91,1 MHz a Český rozhlas – České Budějovice FM 106,4 MHz) varovné relace o vzniku mimořádné události v jaderné elektrárně s pokyny pro obyvatelstvo.

Po vyhlášení mimořádné události v hromadných sdělovacích prostředcích jednejte uvážlivě a v souladu s informacemi obsaženými v této příručce a kalendáři. Řiďte se pokyny orgánů krizového řízení a orgánů místní samosprávy, které obdržíte prostřednictvím rozhlasového nebo televizního vysílání, místních hlášení nebo jiných místně dostupných prostředků.

SPOJENÍ NA INFORMAČNÍ CENTRUM JE TEMELÍN:

telefon: 381 102 639

fax: 381 104 900

e-mail: infocentrum.ete@cez.cz

www.cez.cz

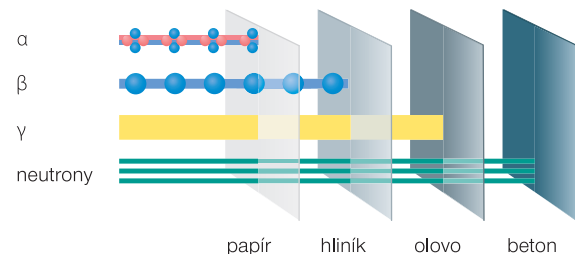
Otevřeno je každý den včetně státních svátků po–ne od 9 do 16 hodin (s výjimkou prvního pondělí v měsíci). V období letních prázdnin je provozní doba prodloužena od 9 do 17.30 hodin.

CO JE TO RADIOAKTIVITA A JAK NA NÁS PŮSOBÍ?

Radioaktivita je přirozená schopnost některých látek (přírodních i umělých) samovolně se přeměňovat (rozpadat se). Při této přeměně radioaktivní látky vysílají neviditelné záření, které má schopnost pronikat hmotou. Některé druhy záření jsou velmi málo pronikavé a k jejich zachytu stačí například tenká vrstva papíru. Jiné jsou však tak pronikavé, že na jejich pohlcení je nutná silná vrstva těžkých materiálů, například olova nebo betonu.

Radioaktivní záření, nazývané také ionizující záření, může za určitých podmínek způsobovat škody na zdraví. Zabránění těmto škodám

spočívá ve snížení kontaktu radioaktivních látek a ionizujícího záření s lidským organismem.

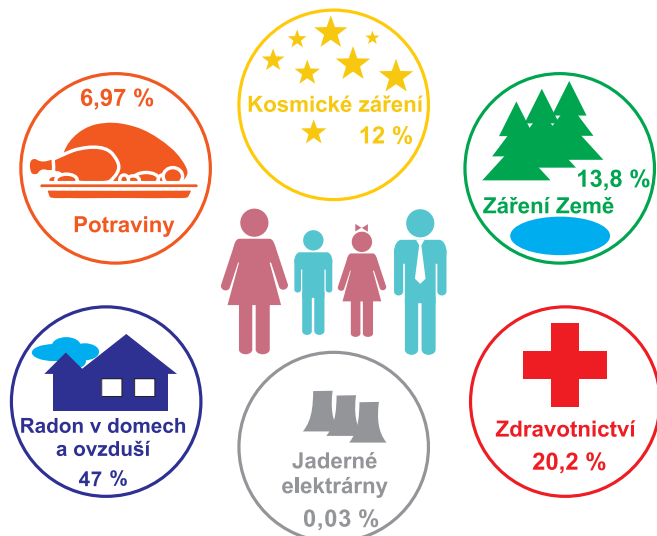
Průnik záření různými druhy materiálů

Radioaktivní látky a ionizující záření se vyskytují všude kolem nás již od vzniku naší planety nezávisle na existenci člověka. Úroveň jejich záření je však taková, že většinou našemu organismu neškodí. K přirozeným zdrojům ionizujícího záření patří kosmické záření a záření radioaktivních prvků obsažených v zemské kůře, ale i přirozené radioaktivní látky v nás samých. Mezi umělé zdroje ionizujícího záření patří zařízení pro lékařské aplikace ionizujícího záření, radioaktivní prvky vzniklé v důsledku dřívějších zkoušek jaderných zbraní, ale i obrazovky televizorů.

Přeměna radioaktivních látek může trvat zlomky sekund, ale také až tisíce let. Intenzitu radioaktivity – aktivitu, vyjadřuje počet přeměn (rozpadů) radioaktivní látky za sekundu. Jednotkou aktivity je becquerel (Bq).

aktivita 1 Bq = 1 přeměna (rozpad) za 1 sekundu

Živá hmota může být průchodem ionizujícího záření poškozena, přičemž míra poškození závisí především na obdržené dávce záření. Obecně lze říci, že při rozpadu radioaktivních látek dojde k poškození živého organismu pouze v případě, když vzniklé záření organismus zasáhne.

Příspěvky různých zdrojů na ozáření člověka

PRINCIP FUNGOVÁNÍ JADERNÉ ELEKTRÁRNY

Jaderná elektrárna je zařízení umožňující přeměnu tepelné energie, získané na základě štěpení jaderného paliva (uranu) v reaktoru, na energii elektrickou.

Celý proces vzniku tepla, výroby páry pro pohon turbíny a ochlazení páry po průchodu turbínou se uskutečňuje ve třech navzájem oddělených okruzích.

První – primární (jaderný) okruh tvoří reaktor (je zdrojem tepla), cirkulační čerpadla (čerpají vodu z reaktoru do parogenerátorů), parogenerátory (hermeticky oddělují primární a sekundární okruh).

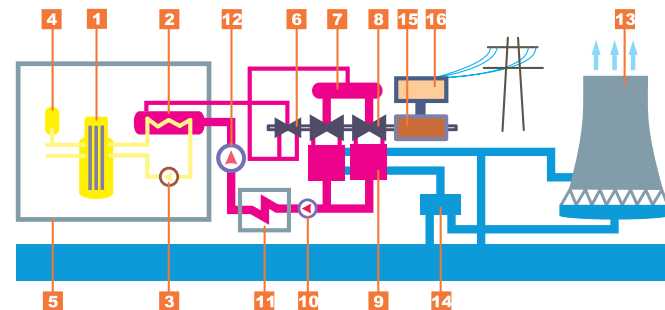
Hlavní funkcí primárního okruhu je odvedení tepla vznikajícího v reaktoru v důsledku štěpení jaderného paliva a jeho předání sekundárnímu okruhu prostřednictvím parogenerátorů, tj. tepelných výměníků, ve kterých se tvoří pára.

Druhý – sekundární (nejaderný) okruh tvoří parovody, turbína s generátorem elektrického proudu, kondenzátory páry a pomocnými okruhy.

Hlavní funkcí sekundárního okruhu je odvedení páry vzniklé v parogenerátorech k roztočení lopatek turbíny a výroba elektrické energie.

Třetí – terciární (nejaderný) okruh chladicí vody odvádí zbytkové teplo z kondenzátorů turbíny do chladicích věží.

Hlavní funkcí tohoto okruhu je zpětná kondenzace páry prošlé turbínou na vodu.

Tepelné schéma jaderné elektrárny

Primární okruh: 1. reaktor, 2. parogenerátor, 3. hlavní cirkulační čerpadlo, 4. kompenzátor, 5. železobetonová ochranná obálka – kontejnment.

Sekundární okruh: 6. vysokotlaký díl turbíny, 7. separátor – přehřívák, 8. nízkotlaký díl turbíny, 9. kondenzátor, 10. čerpadlo kondenzátu, 11. ohřívače, 12. napájecí čerpadlo.

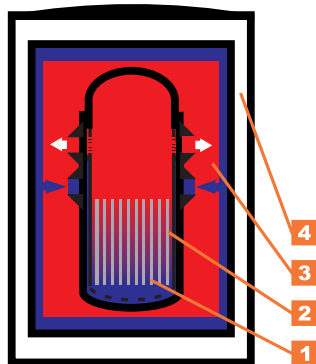
Terciární okruh: 13. chladicí věž, 14. čerpací stanice chladicí vody.
Elektrická část: 15. elektrický generátor, 16. transformátor.

BEZPEČNOST JADERNÉ ELEKTRÁRNY

Základním principem bezpečnosti jaderné elektrárny je zajištění neporušenosti ochranných bariér, které brání úniku radioaktivních látek obsažených v jaderném palivu do okolního životního prostředí.

Při možných poruchách provozu elektrárny chrání tyto bariéry bezpečnostní systémy, které jsou zálohovány a které jsou do provozu

uváděny automaticky. I v případě velké havárie jsou radioaktivní látky zdrženy v prostoru ochranné obálky. Pravděpodobnost, že by přitom současně nastala i porucha ochranné obálky, je velmi malá. Pokud by však k takové málo pravděpodobné poruše přesto došlo, použijí se pro zabezpečení ochrany zaměstnanců i obyvatelstva v okolí jaderné elektrárny ochranná opatření popsaná také v této příručce.

Principiální schéma ochranných bariér jaderné elektrárny

Tyto ochranné bariéry jsou tvořeny:

1. Pevnou keramickou strukturou paliva.
2. Hermetickým kovovým pokrytím jaderného paliva.
3. Uzavřeným jaderným (primárním) okruhem.
4. Železobetonovou ochrannou obálkou (kontejnmentem), která hermeticky odděluje jaderný (primární) okruh od životního prostředí.

MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST S MOŽNOSTÍ ÚNIKU RADIOAKTIVNÍCH LÁTEK DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (RADIČNÍ HAVÁRIE)

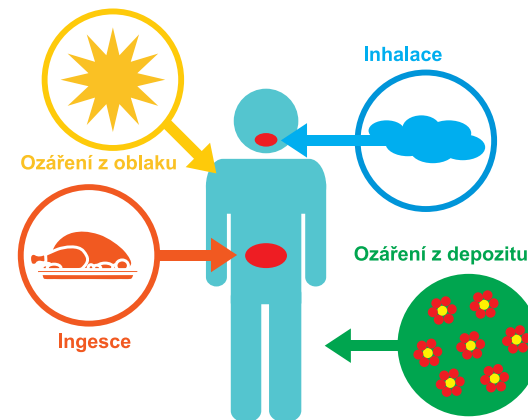
Pojem radiční havárie vyjadřuje skutečnost, že v jaderné elektrárně došlo k současnému poškození více ochranných bariér. V této situaci lze předpokládat možnost úniku radioaktivních látek z jaderné elektrárny do životního prostředí, který vyžaduje provedení opatření na ochranu obyvatelstva.

Radioaktivní látky mohou být ve formě plynů nebo aerosolů odnášeny větrem do okolí jaderné elektrárny. Následně se mohou usazovat na budovách, půdě, rostlinách, případně lidské pokožce nebo našich oděvech a v životním prostředí obecně. Tento proces nazýváme kontaminací. Do lidského organismu se radioaktivní látky mohou dostat vdechnutím (tzv. inhalací) nebo konzumací kontaminovaných tekutin a potravin (tzv. ingescí) a způsobovat tak vnitřní (interní) ozáření. Radioaktivní látky usazené na povrchu terénu mohou způsobit vnější (externí) ozáření osob (tzv. ozáření z depozitu).

Jakým způsobem a v jaké koncentraci se budou radioaktivní látky šířit mimo jadernou elektrárnu, je především ovlivněno:

- vlastním průběhem mimořádné události;
- počasím v okamžiku mimořádné události a v období těsně po ní.

Zjednodušeně však můžeme říci, že koncentrace radioaktivních látek a tím i míra ohrožení obyvatelstva radioaktivními látkami klesá s rostoucí vzdáleností od zdroje a časem od ukončení úniku radioaktivních látek.

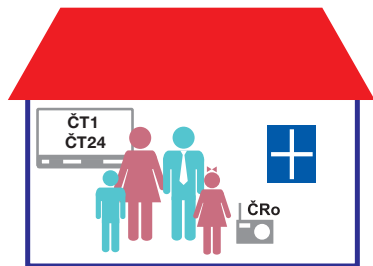
Možné cesty ozáření

OCHRANA PŘED IONIZUJÍCÍM ZÁŘENÍM

Základem všech opatření ochrany osob před účinky a následky nadměrného ozáření je podstatné snížení kontaktu se zářením.

Účinným a nejdůležitějším způsobem ochrany obyvatelstva před radioaktivními látkami je **ukrytí**. Již pouhým pobytem v budovách se zavřenými okny a dveřmi se podstatně omezí účinky radioaktivního záření. Nejlepší ochranu před účinky radioaktivních látek poskytují uzavřené, zděné prostory. Významným opatřením je také **jodová profylaxe**. Správné načasování požití jodidu draselného zajistí plné

nasycení štítné žlázy neradioaktivním jodem, a tím v ní zabrání hromadění radioaktivního jodu. **Tablety požíjte pouze na základě pokynů v televizním nebo rozhlasovém vysílání, případně podle pokynů orgánů krizového řízení, nikoliv bezprostředně po zaznění sirén!** V části „Jodová profylaxe“ naleznete podrobnější informace.

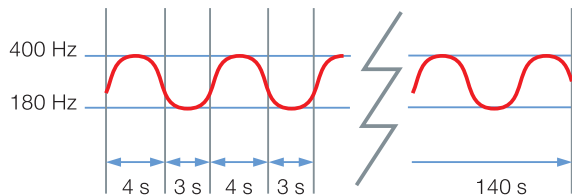
Ukrytí v domech

VAROVÁNÍ OBYVATELSTVA

Varování obyvatelstva je při radiační havárii jedním z prvořadých opatření. Účelem varování je zajistit, aby obyvatelstvo přijalo neodkladná opatření ke snížení působení uniklých radioaktivních látek na minimum.

V České republice je zaveden jednotný varovný signál VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA. Tento signál je vyhlášován kolísavým tónem sirény po

dobu 140 sekund a může být vyslán 3x po sobě v tříminutových intervalech. Varovný signál sirén vás může zastihnout doma, na pracovišti, ve městě nebo v přírodě. **Varovný signál je pro vás vždy pouze pokynem k získání dalších informací o příčině vyhlášení tohoto signálu.** Odvysílání tohoto varovného signálu značí obecné nebezpečí. O jaké nebezpečí skutečně jde (záplavy, živelné pohromy, radiační havárie atd.) a o způsobu ochrany obyvatelstva včetně případného použití ochranných prostředků, budete bezprostředně informováni prostřednictvím rozhlasu a televize, místním rozhlasem, vozidly složek integrovaného záchranného systému nebo jiným místně dostupným způsobem.

Grafické znázornění signálu „Všeobecná výstraha“

Zvuk sirén by pro vás měl být pokynem k ukrytí a zapnutí rozhlasového nebo televizního přijímače na níže uvedených kanálech, kde v opakovaných několikaminutových rozhlasových a televizních relacích obdržíte nezbytné informace a pokyny k provedení neodkladných opatření.

Ve vlastním zájmu se řiďte pokyny, které vám budou sděleny.

- **Zapněte rádio a nalad'te stanici:**
Český rozhlas 1 – Radiožurnál – 91,1 MHz FM nebo stanici Český rozhlas České Budějovice – 106,4 MHz FM
nebo

- **Zapněte televizi a sledujte kanál ČT1 nebo ČT24.**

JAKÁ OPATŘENÍ MOHOU BÝT PRO VAŠI OCHRANU PŘIJATA?

Ochrana obyvatelstva je v případě vzniku radiační havárie nejúčinněji zajišťována prostřednictvím následujících, tzv. neodkladných ochranných opatření:

- **ukrytí**
- **jodová profylaxe**
- **evakuace.**

Ochranná opatření ukrytí a jodová profylaxe jsou vyhlášována zpravidla na celém území zóny havarijního plánování současně (mapa zóny havarijního plánování JE Temelín je na konci této příručky). Ukrytí se plánuje na dobu nejvýše 2 dnů.

Příprava na evakuaci – je plánována a v rámci úvodního varování vyhlášována pouze pro vnitřní část zóny havarijního plánování o poloměru 5 km. Skutečný rozsah evakuace z celé zóny havarijního plánování závisí na rozhodnutí krizového štábu kraje vydaného na základě doporučení Státního úřadu pro jadernou bezpečnost s přihlédnutím k aktuálním meteorologickým a dalším souvisejícím podmínkám.

O přijetí jednotlivých opatření budou rozhodovat týmy odborníků v souladu s předpokládanou a později se skutečně zjištěnou radiační situací na základě výsledků měření. Proto na vyhlášená opatření reagujte rozvážně a klidně, ale plňte je bez zbytečných prodlev.

UKRYTÍ

DOMA

Jestliže se v době vyhlášení úkrytí nacházíte doma, doporučujeme vám dodržovat následující opatření:

- **Zachovejte klid.**
- **Shromážděte** všechny přítomné ve vhodné místnosti (nejlépe středové, suterénní nebo sklepní s minimálním počtem oken, dveří a jiných větracích otvorů) s možností poslechu televizního nebo rozhlasového vysílání. Přístup k pokynům sdělovaným prostřednictvím televizních nebo rozhlasových kanálů nesmí být omezen, protože je stejně důležitý jako ochranné opatření úkrytí.
- **Zapněte** televizi nebo rozhlas na určených kanálech, na kterých vám budou sdělovány pokyny pro vaši další činnost. Tam, kde máte v obcích místní rozhlas nebo kabelovou televizi, sledujte pokyny, které bude jejich prostřednictvím vydávat obecní nebo městský úřad.
- **Vypněte** ventilační a klimatizační zařízení a uzavřete větrací otvory (v koupelnách, na WC, ve spižárnách apod.).
- **Uhaste (vypněte)** všechna zařízení na spalování paliv.
- **Uzavřete** hospodářská a domácí zvířata s dostatkem vody a krmiva.
- **Zavřete** okna a dveře a pokud možno je utěsněte.
- **Telefon použijte** jenom v nejnnutnějších případech (Zdravotní

záchranná služba – tel.: 155, Hasičský záchranný sbor – tel.: 150, Policie ČR – tel.: 158, Tísňová linka – tel.: 112).

- **Neopouštějte** zvolený úkryt, pokud prostřednictvím televize nebo rozhlasu nebo místních sdělovacích prostředků od orgánů krizového řízení nedostanete pokyny pro jinou činnost.

NA PRACOVÍŠTI A VŠUDE JINDE MIMO DOMOV

Postupujte podle pokynů svých nadřízených nebo podle havarijních plánů, pokud je má vaše pracoviště zpracováno. Ve zdravotnických, sociálních, kulturních, dopravních a jiných zařízeních dodržujte pokyny jejich personálu.

V případě, že vás vyhlášení varovného signálu zastihne na volném prostranství, je nejvhodnější se neprodleně odebrat do nejbližší budovy alespoň k provizornímu úkrytí.

PÉČE O VAŠE RODINNÉ PŘÍSLUŠNÍKY

V případě, že vaše děti jsou doma bez dozoru, snažte se k nim co nejrychleji dopravit, případně o tom informujte integrovaný záchranný systém. Pokud se nacházejí v předškolních zařízeních nebo ve školách, nepokoušejte se je za každou cenu vyzvednout nebo s nimi nějakým způsobem navázat kontakt. Zbytečný pohyb na volném prostranství může být pro vaše děti i pro vás nezdravý. V předškolních zařízeních a ve školách bude o děti postaráno. Každé z těchto zařízení má vypracován podrobný postup činnosti k zabezpečení potřebné ochrany vašich dětí v případě vzniku radiační havárie. Mají k dispozici i tablety jodové profylaxe.

PÉČE O ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ OBČANY

Vzpomeňte si, zda ve vaší blízkosti nežijí lidé, kteří pro stáří, nemoc, upoutání na lůžko, omezené zrakové anebo sluchové schopnosti a po-

dobně, mohli vyhlášení signálu přeslechnout nebo v důsledku svých omezených možností na ně nedokážou patřičně reagovat. Upozorněte je na vzniklou situaci a pomozte jim provést vyhlášená ochranná opatření popřípadě kontaktujte krizový štáb obce nebo starostu. Obdobným způsobem se postarejte o děti bez dozoru.

JAK SE CHOVAT PŘI NEZBYTNÉM OPUŠTĚNÍ ÚKRYTU

Pokud musíte z jakéhokoli důvodu opustit byt nebo budovu, v níž se ukrýváte, doporučujeme:

- Omezit dobu opuštění úkrytu na co nejkratší nezbytný čas.
- Chránit si dýchací cesty a oči ochrannou rouškou, případně použít k ochraně dýchacích cest např. navlhčený kapesník, ručník, přeloženou gázu, toaletní papír apod.
- Chránit povrch těla, pokud je to možné, omyvatelnými prostředky:
 - pokrývkou hlavy, která kryje temeno hlavy, čelo, uši a krk;
 - pláštěm do deště nejlépe s kapucí;
 - gumovými holíčkami nebo návleky na obuv ze sáčků z umělé hmoty, uvázanými nad kotníky;
 - rukavicemi, popř. návleky ze sáčků z umělé hmoty, zavázanými minimálně nad zápěstím.
- Po návratu do budovy provést individuální dekontaminaci:
 - Za dveřmi domu (na chodbě před vchodem do bytu) odložte použité ochranné prostředky a svrchní použité oblečení. Tyto věci vložte do připraveného plastového pytle, který těsně uzavřete;
 - Podle možností se osprchujte nebo omyjte mýdlovou vodou, přičemž největší pozornost věnujte umytí rukou, obličeje, vlasů a vousů. Ústa, nos a oči si vypláchněte (borovou vodou, Ophalem nebo alespoň obyčejnou vodou);
 - Oblečte si čisté prádlo a šatstvo.

STRAVOVÁNÍ V OBDOBÍ UKRYTÍ

Konzumujte pouze chráněné potraviny (uzavřené v obalech, v lahvích, uložené v ledničkách, konzervy a podobně). Zásadně nepožívejte potraviny, zejména zeleninu a ovoce, které se nacházely po vyhlášení radiační havárie mimo úkryt, ve volné přírodě nebo v nechráněném prostoru. Vodu z vodovodního řádu můžete používat bez obav. Bude kontrolována a v případě kontaminace bude její přítok včas uzavřen. Vodu z krytých studní můžete v případě nutnosti použít. Nepřipravujte si náhradní zásoby nekryté vody.

HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA

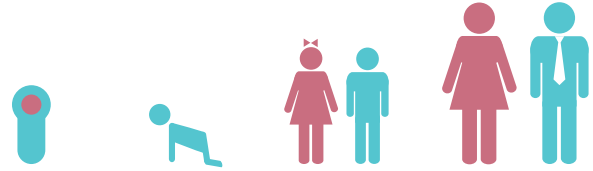
Hospodářským zvířatům zabraňte, pokud možno, v požívání nechráněného krmiva, zejména zelené píce a vody z povrchových zdrojů. Zvířata je potřeba uzavřít a dát jim zásobu vody a krmiva na 2–3 dny. Další zásobní krmivo a vodu zabezpečte před kontaminací překrytím plachtou nebo fólií z umělé hmoty.

JODOVÁ PROFYLAXE

Jednou z látek unikajících při radiační havárii jaderných zařízení je radioaktivní jod. Jod má tendenci shromažďovat se ve štítné žláze člověka. Aby se předešlo hromadění radioaktivního jodu a následnému poškození zdraví, užívají se tablety s jodem neradioaktivním ve formě jodidu draselného (KI), který nasycí štítnou žlázu a zabrání ukládání jodu radioaktivního.

Požití jodových tablet se provádí jednorázově po výzvě v hromadných sdělovacích prostředcích nebo po výzvě orgánů krizového řízení.

DÁVKOVÁNÍ

Novorozenci do 1 měsíce	Kojenci a děti do 3 let	Děti od 3 let do 12 let	Osoby starší 12 let
¼ tablety 16 mg KI	½ tablety 32 mg KI	1 tableta 65 mg KI	2 tablety 130 mg KI

Předepsané dávkování je uvedeno na obrázku nahoře a současně je v přiloženém návodu k tabletám.

Tablety jodidu draselného je třeba užít neprodleně po vyhlášení doporučení pro jejich požití. Zpoždění v požití má za následek snížení ochranných účinků. Jodid draselný nemá běžné vedlejší účinky. Jodová profylaxe požitím tablet jodidu draselného se proto provádí u všech osob, včetně dětí, těhotných a kojících matek, výjma těch, které jsou vůči podávanému preparátu citlivé. Osoby s prokázanou přecitlivělostí na jodové preparáty či s poruchou štítné žlázy (zejména po 40.–45. roce věku) by se měly už nyní poradit při nejbližší návštěvě lékaře, jak postupovat v případě vyhlášení jodové profylaxe.

Pokud z nějakých důvodů nemáte tablety k dispozici v budově, ve které se v daném okamžiku nacházíte, nevycházejte pro ně ven.
Úkrytí představuje z hlediska vaší ochrany důležitější opatření.

Upozornění k jodové profylaxi:

- Nepoužívejte tablety jodidu draselného zbytečně nebo ve větším množství, než je stanoveno. Svému zdraví tím nijak neprospějete. Bude-li to situace vyžadovat, budete prostřednictvím sdělovacích prostředků nebo orgánů krizového řízení vyzváni k požití další dávky v průběhu 24–48 hodin, popřípadě vám budou dodány dávky jodidu draselného na další dny.
- U novorozenců (do 1 měsíce) se další dávky jodidu draselného nepodávají, u těhotných žen a kojících matek se podávají nejvýše 2 dávky.
- V domácnosti uchovávejte tablety na chladném tmavém místě nepřístupném pro malé děti.

EVAKUACE

Evakuace obyvatelstva je mezním, ale současně nejúčinnějším opatřením k zajištění jeho ochrany. K jejímu provedení jsou připraveny příslušnými orgány krizového řízení kraje evakuační plány, podle nichž jsou lidé evakuováni do předem stanovených míst náhradního ubytování (příjmových míst). Evakuační trasy jsou voleny tak, aby doprava po komunikaci byla plynulá a nedocházelo ke komplikacím. Evakuaci vyhláší orgány krizového řízení na základě doporučení Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, vycházejícího z analýzy výsledků monitorování radiační situace. Pokyny k přípravě a zahájení evakuace budou vysílány rozhlasem, televizí a místními sdělovacími prostředky nebo jinými náhradními prostředky.

PŘÍPRAVA K EVAKUACI

Je vhodné mít předem připravený seznam věcí, které budete v případě evakuace brát s sebou. Evakuační zavazadlo by mělo obsahovat zejména:

- osobní doklady (občanský průkaz, cestovní pas, rodný list, řidičský průkaz, kartu zdravotní pojišťovny, včetně dokladů rodinných příslušníků);
- léky a zdravotnické pomůcky (osobní léky, obvazy a další vybavení běžné lékárníčky), brýle ke čtení;
- cennosti (peníze, šperky, vkladní knížky, cenné papíry, pojišťovací smlouvy, platební a sporožirové karty);
- sezónní oblečení (náhradní oděv, obuv, prádlo, pláštěnku);
- přiměřenou zásobu prostředků osobní hygieny a hygienických potřeb;
- spací pytel (příkrývky), karimatku nebo nafukovací lehátko;
- jídelní nádobí, potřeby pro šití, kapesní nůž, otvírák na konzervy;
- základní potraviny na 2–3 dny včetně nápojů;
- kapesní svítilnu a náhradní baterie, svíčky, zapalovač, zápalky.
- Dále se doporučuje zařízení s přenosným rozhlasovým přijímačem, mobilní telefon s nabíječkou, psací potřeby a dopisní obálky se známkami, pišťalka, předměty pro vyplnění dlouhé chvíle (např. stolní společenská hra, knížka), potřeby pro kojence.

VÝZVA K EVAKUACI

Jste-li vyzváni k evakuaci, řiďte se následujícími pokyny:

- Zaznamenejte si do mapky uvedené v této příručce doporučenou trasu evakuace.
- Nepřistupujte k evakuaci, pokud vás k tomu nevyzvaly orgány krizového řízení, zbytečně byste tím komplikovali situaci, provádění ochranných opatření, a zejména ohrozili své zdraví.
- Řiďte se pokyny pracovníků místní samosprávy dotčeného území

a složek integrovaného záchranného systému (Policie ČR, Hasičského záchranného sboru ČR, Armády ČR a městské policie).

- Vzpomeňte si, zda ve vašem bezprostředním sousedství nežijí lidé, kteří by v důsledku stárí, upoutání na lůžko, zhoršeného sluchu či zdravotního stavu mohli přeslechnout výzvu k evakuaci. Pomozte těmto lidem, pokud to potřebují.
- Obdobně se postarejte o děti bez dozoru.

EVAKUACE POSTIŽENÝCH OBČANŮ

Pokud jste zdravotně postižení nebo fyzicky omezení a nemůžete provést všechna opatření spojená s vaší evakuací, požádejte o pomoc starostu obce, v případě nutnosti požádejte telefonicky o pomoc na čísle 112, 150, 155 nebo 158.

Nehledě na tato uvedená opatření, budete-li při vyhlášení evakuace potřebovat pomoc, vyvěste z okna nebo uvažte na kliku vstupních dveří do domu dostatečně velký kus bílé tkaniny, například prostěradlo.

K organizaci této pomoci velmi přispěje, vyplníte-li a předem odevzdáte na obecní úřad formulář „B“ – zpráva pro obecní (městský) úřad, který je v příloze této příručky.

ZABEZPEČENÍ VAŠICH OBYDLÍ PŘED EVAKUACÍ

Před odchodem ze svého bytu proveďte následující opatření:

- Vypněte a odpojte všechny elektrické spotřebiče s výjimkou ledničky a mrazáku. Pozor – hlavní elektrický jistič nevypínejte!
- Uložte potraviny, které podléhají zkáze, do ledniček a mrazáků nebo je vyhoďte.
- Uhasťte (vypněte) všechna zařízení pracující na principu spalování.
- Uzavřete hlavní uzávěry vody a plynu, uzavřete komínové klapky.
- Odpojte anténní svody od přijímačů.
- Zkontrolujte uzavření oken a zamkněte dveře.

Pokud máte hospodářská nebo domácí zvířata:

- Uzavřete je ve chlévech, kotcích či místnosti.
- Dejte jim zásobu krmiva a vody cca na 2–3 dny.
- Vyplňte formulář „C“ – označení domu pro péči o zvířata a umístěte jej na viditelném místě na dveře domu.
- Zabezpečte vstupy do prostor, v nichž jsou zvířata, tak aby zůstala přístupná.

Během vaší nepřítomnosti ochrání váš majetek Policie ČR a příslušníci Armády ČR. Nepovolaným osobám je pobyt v evakuovaném prostoru zakázán.

EVAKUACE VLASTNÍMI DOPRAVNÍMI PROSTŘEDKY

(SAMOEVAKUACE) je možným ochranným opatřením jen ve výjimečných případech. Je prováděna na výzvu ve sdělovacích prostředcích, společně s konkrétními pokyny.

Po vydání pokynu k provedení evakuace můžete k opuštění ohroženého prostoru použít i vlastního soukromého vozidla podle dále uvede-

ných zásad. Nikdy však neprovádějte samoevakuaci v období vyhlášení ukrytí. Může dojít ke kontaminaci vás a vašeho vozidla i osádky vozidla.

Při použití vlastního vozidla se doporučuje, aby vozidlo splňovalo následující kritéria:

- Je garážováno nebo zaparkováno v blízkosti místa vašeho ukrytí.
- Je v dobrém technickém stavu.
- V nádrži má dostatečnou zásobu pohonných hmot na předpokládanou trasu jízdy.

Při použití vlastního vozidla vám doporučujeme:

- Znat určenou trasu do místa náhradního ubytování.
- Pokud máte ve vozidle autorádio, sledujte vysílání na stanicích 91,1 MHz FM a 106,4 MHz FM.
- Pokud již došlo k úniku radioaktivních látek a pokud budete nastupovat do vozidla zaparkovaného mimo vaše obydlí, chraňte si dýchací cesty a povrch těla prostředky uvedenými v části „Jak se chovat při nezbytném opuštění úkrytu“. Před nasednutím do auta odložte prostředky ochrany povrchu těla do igelitového pytle (sáčku), který odložte jako kontaminovaný materiál podle pokynů orgánů krizového řízení. Prostředky na ochranu dýchacích cest neodkládejte, pokud k tomu nebudete vyzváni. Obdobně ochraňte své domácí mazlíčky.
- Pokud je evakuace prováděna přes kontaminované území, mějte při jízdě zavřená okna, nevětrejte, nepoužívejte klimatizační ani topné zařízení vozidla. Pokud budete vyzváni k průjezdu místem dekontaminace osob a techniky, této výzvy uposlechněte a dekontaminaci zde proveďte. Při neprovedení můžete ohrozit nejen sebe a osádku vozidla, ale i ostatní obyvatelstvo, rozšířením kontaminace mimo zasažené území.
- Je ve vašem vlastním zájmu, abyste dodrželi stanovenou trasu evakuace.

Můžete-li si zabezpečit vlastní ubytování, využijte je. V každém případě vás žádáme: informujte o svém příjezdu obecní úřad v místě svého náhradního ubytování, popřípadě krizový štáb kraje.

EVAKUACE PŘISTAVENÝMI DOPRAVNÍMI PROSTŘEDKY

K provedení hromadné evakuace budou do jednotlivých obcí přistaveny autobusy, které vás dopraví do určených příjmových míst. S konkrétními místy přistavení vás seznámí obecní (městské) úřady. Jsou volena tak, aby váš pobyt na volném prostoru po opuštění úkrytu a při přemístění k autobusu byl co nejkratší, a budou viditelně označena.

Způsob nasedání do autobusu bude upřesněn místně dostupnými sdělovacími prostředky.

Po výzvě k nasednutí dodržujte tyto zásady:

- Pokud již došlo k úniku radioaktivních látek, použijte k přesunu do evakuačního autobusu doporučených ochranných prostředků, které jsou uvedeny v části „Jak se chovat při nezbytném opuštění úkrytu“.
- Pokud s sebou berete domácí mazlíčky, je-li to možné, umístěte je do schránky, kterou přikryjete a přenesete. Není-li to možné, snažte se je buď přenést, nebo zajistit ochranu jejich tlapek.
- Vezměte evakuační zavazadla.
- Uzamkněte byt nebo dům.
- Odeberte se nejkratší cestou k přistavenému autobusu.
- Před vstupem do autobusu odložte prostředky na ochranu povrchu těla do plastového pytle před autobusem. Prostředky na ochranu dýchacích cest neodkládejte, pokud k tomu nebudete vyzváni.

- Po celou dobu evakuace zachovávejte klid, chovejte se ukázněně a řiďte se důsledně pokyny orgánů krizového řízení.
- Po dosažení cílového místa se osprchujte (omýjte vodou a mýdlem), převlečte se do náhradního oděvu a použitý oděv uložte do plastového pytle.

Nemusíte mít obavy, že zůstanete v ohroženém prostoru. Orgány místní samosprávy a další orgány a organizace dotčeného území budou kontrolovat, zda ohrožené území opustili všichni obyvatelé.

MÍSTA, KAM BUDETE EVAKOVÁNI

Místa, kam budete evakuováni, pokud už vám nebyla oznámena, si můžete zjistit již nyní na svém obecním (městském) úřadu. V místě, kam budete evakuováni, pro vás bude připraveno ubytování, strava, lékařská pomoc. Následně bude zajišťováno i vaše další sociální zabezpečení.

ZÁSADY POUŽÍVÁNÍ TELEFONŮ

Telefonní linky by měly být vyhrazeny pro zabezpečení spojení zasahujících složek. V případě vyhlášení varovného signálu proto zbytečně nepoužívejte telefon. Mohlo by dojít k přetížení pevné i mobilní telefonní sítě a jejímu následnému výpadku, což by ztížilo spojení pro potřeby řízení zásahu. Použijte telefon pouze v nutných případech hlášení událostí Policií ČR – tel.: 158, Hasičskému záchrannému sboru – tel.: 150, Zdravotnické záchranné službě – tel.: 155, Tísňové lince – tel.: 112. Všechny důležité informace obdržíte prostřednictvím rozhlasových nebo televizních relací.

V případě, že se nebudete řídit jednotlivými pokyny uvedenými v této příručce, můžete sebe i své blízké ohrozit!

A – POZNÁMKY PRO VAŠI POTŘEBU – VYPLŇTE JIŽ TEĎ

Tento formulář je určen k tomu, abyste si mohli zaznamenat údaje, které můžete potřebovat v případě vyhlášení evakuace.

Obec (název):
Příjmová evakuační obec:
Název a adresa zařízení nouzového/náhradního ubytování:
Místo a evakuace jeslí, školky, školy (příjmová obec, adresa zařízení):
Místo evakuace pracovišť členů rodiny:
Důležitá telefonní čísla:

POZNÁMKA:

Informace potřebné pro vyplnění tohoto formuláře vám na vyžádání poskytne váš příslušný obecní (městský) úřad.

B – PRO OBECNÍ (MĚSTSKÝ) ÚŘAD – VYPLŇTE JIŽ TEĎ

Tento formulář odevzdejte na městském nebo obecním úřadě.

Obec (název):	Adresa:
Jména a příjmení (rodiny):	
V případě evakuace pravděpodobně využiji: ☐ prostředku hromadné dopravy ☐ vlastního vozidla	
Pro případ evakuace potřebuji zajistit (pro zdravotně postižené):	
Adresa osob, které jsou schopny mi poskytnout pomoc:	
Doplňující údaje a kontaktní čísla (mobil, e-mail):	

POZNÁMKA:

Údaje budou sloužit k plánování evakuačních opatření a k organizaci pomoci osobám, které se pro zdravotní postižení neobejdou bez další pomoci.

C – OZNAČENÍ OPOUŠTĚNÉHO DOMU PRO PÉČI O ZVÍŘATA

Při evakuaci vyplňte a umístěte na dveřích domu. Ke zvířatům umožněte přístup.

Adresa:	Majitel (mobil, e-mail):	
Druh hospodářských a domácích zvířat:	Počet zvířat:	Umístění zvířat:
Umístění krmiv:		

D – ZPRÁVA PRO EVAKUAČNÍ ORGÁNY

Při evakuaci vyplňte a umístěte viditelně na dveřích opouštěného domu či bytu.

Obec (název):	Adresa:
Jméno a příjmení:	
Jména a příjmení společně se mnou evakuovaných členů domácnosti:	
Odjeli jsme dne:	v hodin
Autem: ☐ ano ☐ ne	
Budeme se zdržovat na adrese (kontakt, mobil, e-mail):	
Podpis:	

Tuto část v případě evakuace oddělte a ponechte při odchodu na dveřích bytu či domu.

Na základě vyplnění a připevnění tohoto formuláře nebudete vyhledáváni ve svém bydlišti a ulehčíte práci záchranným jednotkám.

This is a detailed topographic and administrative map of the Vitava region in the Czech Republic. The map shows a network of roads, including major highways like the E48 (green line) and E55 (blue line). Numerous towns and villages are labeled, such as Tyn nad Vltavou, Albrechtice nad Vltavou, Temelín, and Všenory. The Vltava River is prominent, flowing through the region. The map also shows various geographical features like forests (green areas) and water bodies (blue areas). A scale bar in the top left corner indicates distances of 13 km and 5 km. The map is oriented with North at the top.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.